

MEMÒRIA GRÀFICA

Les Bases de Manresa

n La ciutat de Manresa vibrà d'una manera entusiasta en els actes commemoratius de la celebració de les Bases de Manresa. La presència de Macià a Manresa poques setmanes després d'haver proclamat la República, donà a la jornada un gran relleu. La popularitat de Macià estava aleshores en el seu punt àlgid i la rebuda que els ciutadans li tributaren fou formidable. A la imatge, la comitiva, encapçalada per la bandera de la Unió Catalanista, al seu pas per la plaça de Valldaura.

TENIU IMATGES ANTIGUES DE LA CATALUNYA CENTRAL?

Envieu-nos-les escanejades a fotografia@regio7.cat i les podreu compartir amb tothom

ARXIU/LORENÇ GAMISANS I VILAPLANA

HISTÒRIES DEL BAGES - NÚM. 544

El retaule major de Sant Pere Màrtir

Les reformes que es van anar fent al llarg dels segles es van traduir en una barreja d'elements gòtics, barrocs, neoclàssics i neogòtics. Per **Francesc Comas**

L'església de Sant Pere Màrtir i el convent dels Predicadors es van començar a construir el segle XIV i al llarg dels segles es van anar modificant capelles, altars, campanar, cor, etc., fins al seu enderrocament els primers mesos de la guerra civil del segle XX.

Si bé en el seu origen l'església era d'estil gòtic, el fet que no es construís del tot en els primers moments, així com les reformes que s'hi van fer, es van traduir en una barreja d'elements gòtics, barrocs, neoclàssics i neogòtics.

Una de les reformes que van canviar la fesomia va ser la construcció de l'altar major a la primera del segle XIX.

La seva construcció –que ocupava tot l'absis de l'església i els seus murs- va obligar a tapiar un gran rosassa que hi havia al centre i dues finestres circulars a cada costat fetes de pedra treballada.

Sembla que l'altar primitiu era de la primera del segle XV, ja que el 1401 hi ha una donació de seixanta-sis lliures d'una persona per fer un retaule. Posteriorment trobem el nom del fuster que havia de fer el retaule; el pintor i la compra de pans d'or, però va quedar per acabar i es feia servir una capella lateral com a presbiteri.

El segle XVI es va projectar enderrocar el cor –que era al mig de la nau principal-, allargar l'església amb una capella a cada costat, posar el cor a la part superior de la nova entrada, fer la volta de l'església, la capella del Roser i, per fi, acabar el presbiteri i l'altar major, que eren necessaris perquè cada vegada hi anava més gent (tot el sector de Vilanova i del Born creixia molt).

Però les contínues guerres i conflictes del segle XVII provocaren que les obres s'alentessin molt i que el convent hagués de demanar un debitori al Consell General de la ciutat, que li va deixar diners però que van ser insuficients, i al final els van deixar diners procedents de l'arrendament del glaç del pou de gel i de la verema.

També el Capítol de la comunitat de la Seu va deixar mil lliures als pares dominics per acabar la volta de l'església.

Finalment, el 31 de juliol del 1740 i els dos dies següents es van celebrar les festes de l'acaba-

ACBG

Absis de l'església de Sant Pere Màrtir

ment de les obres del temple i el trasllat del Sagrament des de la capella dels claustres a la nova església, després d'una processó que va sortir del convent cap a la placeta de Valldaura, on hi havia un altar, després la processó va seguir per Barreres, Vilanova fins a la Plana, on hi havia un altre altar per dipositar el Sagrament i on es van cantar diferents motets. D'aquí la comitiva «continua per lo carrer nou fins a col·locar lo Santíssim Sagrament en la propia ara y Sacrari del Altar Major de la principal Iglesia novament rehedificada» (Llibre de Resolucions, Capítol de la Seu).

Més endavant es va fer la façana, que es va mantenir fins al 1936, amb un cos avançat per encabir-hi el cor, que antigament, com hem dit, era al mig de la nau.

Sarret i Arbós i altres autors esmenten que el retaule de l'altar major es va fer el 1740. Però documentació del convent dels dominics conservada a València, seu de la província d'Aragó de l'ordre dels Predicadors, especifica que l'altar es va fer de nou a la primera del segle XIX.

Sembla que alguns incendis que hi va haver en algunes esglésies que van cremar retaules barrocs van motivar que es redactés una Reial Ordre el 1777 ordenant construir retaules d'obra.

Al llibre *Lumen Domus* o *Llibre de notes del Convent de San Pere Martir del Ordre de Predicadors de la ciutat de Manresa que comensa desde any 1794* hi consta que el gener de l'any 1803 hi van comparèixer Jaume Padró, escultor, i el seu fill per continuar l'altar major segons la resolució del Consell del 7 d'octubre del 1802. Aquest «resolgue i determina arrancar i tirar a terra el retaule vell i ferlo tot nou de estuco amb un magnifici tabernacle o sagrari al mig del presbiteri. En efecte se feu luego la planta y se comensa luego las obras y se continua sens parar pujant tot lo retaule a la rubrica i al baixar lluirlo ab lo guix».